

Ο Βυζαντινός Αυτοκράτορας που δεν κυβέρνησε ποτέ

[/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Αλέξιος Β΄ Κομνηνός: Αυτοκράτορας του Βυζαντίου, που βασίλεψε για τρία χρόνια (1180 - 1183), αλλά δεν κυβέρνησε ποτέ. Ανήκε στη δυναστεία των Κομνηνών.

Ο Αλέξιος γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 10 Σεπτεμβρίου 1169 και ήταν γιος του αυτοκράτορα Μανουήλ Α΄ Κομνηνού και της δεύτερης συζύγου του Μαρίας, κόρης του γάλλου πρίγκηπα της Αντιοχείας Ραϊμόνδου του Πουατιέ. Στις 2 Μαρτίου 1180 και για λόγους πολιτικής του πατέρα του, ο δεκαετής Αλέξιος παντρεύτηκε την οκταετή πριγκίπισσα Αγνή, κόρη του φράγκου βασιλιά Λουδοβίκου του 7ου, η οποία έλαβε το όνομα Άννα.

Λίγους μήνες αργότερα, στις 24 Σεπτεμβρίου 1180, ο Μανουήλ Α΄ πέθανε και τον διαδέχθηκε ο εντεκάχρονος γιος του, Αλέξιος. Επειδή ήταν ανήλικος τον κηδεμόνευε η βασιλομήτωρ Μαρία, η οποία γρήγορα τον παραγκώνισε,

αναθέτοντας την εξουσία στον εραστή της Αλέξιο Πρωτοσέβαστο, εξάδελφο του αυτοκράτορα Αλέξιου Β'. Η αποκάλυπτα φιλοδυτική στάση της Μαρίας και του ευνοούμενού της, καθώς και η ασυδοσία των λατίνων εμπόρων (Γενουατών και Πισατών) που κυριαρχούσαν στο θαλάσσιο εμπόριο και τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες στην αυτοκρατορία, προκάλεσαν την έξαρση των αντιδυτικών αισθημάτων του λαού και την αντίδραση της οικογένειας των Κομνηνών. Η ετεροθαλής αδελφή του ανήλικου αυτοκράτορα Μαρία Κομνηνή ή Πορφυρογέννητη και ο φράγκος σύζυγός της Καίσαρ Ιωάννης (Ρενιέ ντε Μονφερά, το γαλλικό όνομά του), προσπάθησαν να ξεσηκώσουν τον λαό της Κωνσταντινούπολης κατά του μισητού ζεύγους της Μαρίας και του Αλέξιου, αλλά απέτυχαν.

Τότε φάνηκε δυναμικά στο προσκήνιο ο Ανδρόνικος Κομνηνός, εξάδελφος του αποθανόντος αυτοκράτορα, που είχε πέσει σε δυσμένεια επί Μανουήλ Α', ως σφετεριστής του θρόνου και είχε απομακρυνθεί στον Πόντο. Με την προτροπή της Μαρίας Κομνηνής, την άνοιξη του 1182 στρατοπέδευσε στη Χαλκηδόνα (σημερινό Καντίκιοϊ), στα περίχωρα της Κωνσταντινούπολης, προκαλώντας στάση μέσα στη Βασιλεύουσα.

Ο Αλέξιος Πρωτοσέβαστος εγκαταλείφθηκε από τους υποστηρικτές του, αιχμαλωτίστηκε από τους στασιαστές και τυφλώθηκε. Παράλληλα, ξεκίνησε ένα πογκρόμ κατά των ρωμαιοκαθολικών ή λατίνων κατοίκων της Κωνσταντινούπολης, που ανέρχονταν σε περίπου 60.000 και αποτελούνταν από εμπόρους και τις οικογένειές τους. Ανεξακρίβωτος αριθμός λατίνων κατεσφάγη από το μαινόμενο πλήθος, ενώ τουλάχιστον 4.000 πουλήθηκαν ως σκλάβοι στους Σελτζούκους Τούρκους. Οι διασωθέντες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες τους.

Στις 3 Μαΐου 1182 ο Ανδρόνικος Κομνηνός εισήλθε θριαμβευτικά στην Κωνσταντινούπολη ως προστάτης του ανήλικου ανιψιού του. Η πρώτη του ενέργεια ήταν να δηλητηριάσει τη Μαρία Κομνηνή και τον σύζυγό της Καίσαρα Ιωάννη. Ακολούθως, συνέλαβε τη βασιλομήτορα Μαρία, την οποία υπέβαλε σε φρικτά βασανιστήρια και ανέθεσε τον στραγγαλισμό της στον σωματοφύλακά του Κωνσταντίνο Τρίψυχο.

Ο Ανδρόνικος στέφθηκε συναυτοκράτορας και στις 24 Σεπτεμβρίου 1183 με διαταγή του δολοφονήθηκε ο 14χρονος αυτοκράτορας Αλέξιος Β' Κομνηνός. Τον στραγγάλισαν με τη χορδή ενός τόξου. Ο Ανδρόνικος αναγορεύθηκε σε αυτοκράτορα του Βυζαντίου ως Ανδρόνικος Α' Κομνηνός και για να νομιμοποιήσει την εξουσία του παντρεύτηκε τη χήρα του Αλέξιου Β', παρότι αυτός ήταν 65 ετών και η Άννα μόλις 13.

Τη δυναστική διαμάχη στο Βυζάντιο επί Αλεξίου Β' εκμεταλλεύτηκαν οι γείτονες

της αυτοκρατορίας. Ο βασιλιάς των Ούγγρων Μπέλα ο 3ος, κατέλαβε περιοχές της Κάτω Πανονίας (σημερινή Βόρεια Σερβία και Βοσνία), η Βενετία τη Δαλματία και ο σουλτάνος των Σελτζούκων Τούρκων Κιλίτζ Αρσλάν ο 2ος προωθήθηκε δυτικότερα στη Μικρά Ασία, καταλαμβάνοντας το Κοτύαιον (σημερινή Κιουτάχεια) και τη Σωζόπολη της Πισιδίας.